

11. Aug. 1925

FAKTA

Dato:

11. Aug. 1925

Sidetal:

Dagbog, 1925, 6, side 57 recto - 58 verso

Dagbogens placering:

Det Kongelige Bibliotek

Ophavsmand/nøgleperson:

Johannes Larsen

Omtalte personer:

- Bistrup

Karl Fencker

Johannes Larsen, Grønland

Axel Laurent-Christensen

John Møller

TRANSSKRIFTION

11 August

Skyet Solskin frisk V for frisk til Jagtturen som opgives. Tegner Falke paa Loftet. Middag hos Doktorens. Solbær Ribs Suppe Kongeederfuglebøf med Løg russiske Grønærter og Kartoffler. Kaffe.

Tegne Falke.

The hos Bestyreren med Hvedebrød, Horn med Smør og Kager Cognac Cigar.

Op paa Loftet til Falkene

Til Aften hos Doktoren derefter til Chokolade Svedsketærte og Kager hos Tømrerens Johannes Larsen og Bidstrup i Skolen, hvor de midlertidigt er indlogerede derfra med Møller

•114• til Kolonibestyrerens for at hente To Hvedebrød som Fruen har bagt til os og saa om og til Køjs.

Det har været temmeligt koldt, +3° i Solen om Formiddagen og om Aftenen +2°.

Det har blæst frisk hele Dagen fra S med Solskin om Aftenen er det Stille.

•115 – blank • •116• [Tegning. Lodret i venstre side:] 11 Aug Egedesminde. Konebaad m. Sejl

•117• [Tegning. Lodret, højre side:] Kl 8,40 8 Aug N for Mamermiut.

•118• [Tegning. Lodret, højre side:] det samme fra d. anden Side

•119• [Tegning. Lodret, højre side:] Kl. 2,10

•120• [Tegning. Lodret, højre side:] Kl. 1,50. 8 Aug N for Agto.

•121• [Tegning. Lodret, højre side:] Kl 1,15 d 8 Aug N for Agto

•122• [Tegning. Lodret, højre side:] Agto. 8 Aug 1925 JL Kl Kl 11,40

•123• [Tegning (falkeunger)]

•124• [Tegning. Lodret, venstre side:] 7 Aug Taseralik

•125• [Tegning. Lodret, venstre side:] Malanguak Kl. 7. 7 Aug.

•126• [Tegning. Lodret, venstre side:] Sarfanguak 5 Aug. 7,45

•127• [Tegning] Brummerstedt

•128• [Tegning. Lodret, venstre side:] Vejen ovenfor Anguts Ankerplads 5. Aug. Kl 7,30

•129• [Tegning. Lodret, højre side:] Kl 4,25 – 5 Aug. Maliopiak ¹

•130• [Tegning. Lodret, venstre side:] Kl 2,40 – 5 Aug.

•131• [Tegning. Lodret, højre side:] Atugeluik fra Ikertok Kl. 6

•132• [Tegning. Lodret, højre side:] Avatalik fra Ikertok

•133• [Tegning. Lodret, højre side:] Indland Ikertok Kl. 5. 4 Aug.

•134• [Tegning. Lodret, højre side:] Sartansuak ². 4 Aug. 1925 JL.

•135• [Tegning. Lodret, højre side:] Fra Klippen over Sartanguak mod V i Baggr. Angparlarsuak ³

•136• [Tegning. Lodret venstre side:] Kl. 12,45 N V for Sarfanguak.

•137• [Tegning. Lodret, venstre side:] Kællingehætten indefra Ameralafiq ⁴ Kl. 12,10

•138• [Tegning. Lodret, venstre side:] Angpalarsuak (den store røde) Kl.

10,45

•139• [Tegning. Lodret, højre side:] Amerdlok Kl. 12. N Siden

•140• [Tegning. Lodret, venstre side:] Kællingehætten 4 Aug.

Amerdlokfjorden

Kl 9,40

•141• [Tegning. Lodret, højre side:] Amerdlokfjorden Kl. 10,49. 4 Aug.]

•142• [Tegning. Lodret, venstre side:] 3 August Tadilikfjældet set fra Foden af Kællingehatten

•143• [Tegning] Holsteinsborg 8 Aug 1925 Kællingehatten fra Havnen

•144• [Tegning] Holsteinsborg 2 Aug. 1925

SCHEEL:

"Holstensborg" er en trist og skummel Koloni; i et hvert Tilfælde tager den sig ikke ud til sin Fordel for os i Aftén og heller ikke i de følgende Dage; men maaske er det, fordi det regner og er saa forbandet koldt. "Islands Falk" og "Nauja" ligger i Havnen, saa der bliver straks næste Morgen etableret Selskabelighed, og Gensynsglæden er stor. Landsfoged Honoré lover at ledsage os paa en Tur her i Omegnen, ligesom han gjorde det ved "Godthaab", og Kolonibestyrer Rasmussen aabner sit Ungkarlejem for os og skaffer os et Sted, hvor vi kan arbejde med vore Fugle; men den hjemlige Følelse, vi havde i de andre Kolonier og Udsteder, mangler, hvorfor ved jeg ikke, maaske er det Mangelen paa den Hygge, som kun Kvinder kan skabe.

SCHEEL:

Her i Kolonien dingler en underlig Mand omkring og venter paa at slippe hjem med første Skibslejlighed; han er vist Fisker eller noget lignende, men har helt opgivet Ævred. "Nu har jeg været rundt paa mange Pladser over hele Jorden, men dette her er da det mest forbandede Hul," siger han; og da han ser Johannes Larsen plukke nogle af de smukke Blomster, som findes her, vedbliver han: "Ja, der er maaske en enkelt pæn Blomst, men Resten er noget Møg." "Hvor er De fra?" spørger Johannes Larsen. "Jeg er fra Dragør," svarer han; "det er halvanden Mil fra Christianshavns Torv." Der er ingen Ting, der passer ham i Øjeblikket, alt er noget "Møg" med Undtagelse af Christianshavns Torv.

SCHEEL:

Bag Kolonien findes et Terrain med en hel Del Søer, men ikke ret mange Fugle, mest kun Snespurve og Laplandsverlinger; dog træffer vi ogsaa paa en Familie af de ret sjældne Skærpibere (*Anthus pennsylvanicus*); de er meget sky, men det lykkes dog langt om længe at faa fat i den smukke gamle Han.

Et udsted fotograferet af Finn Salomonsen. Angut vakte med sin besætning opmærksomhed langs fjordene.

Kirkegården ved Sarfanguaq.

SCHEEL:

Klokken to naar vi Udstedet "Sarfanguaq", hvor vi kaster Anker og gaar i

Land for at faa overtalt Udstedsbestyreren, David Olsen, til at tage med som stedkendt Mand. · Her ved "Sarfanguak" ender "Amerdlok-Fjorden" men staar ved et smalt Strømsted i Forbindelse med "Ikertok". I Øjeblikket er der næsten tørt Land; men om nogle Timer vil Vandet være steget saa meget, at Baadene kan slippe over. Ventetiden tilbringer vi hos David Olsen og oppe mellem Klipperne, hvor der paa den stedlige Kirkegaard er en Mængde Siskener, Snespurve og Stenpikkere. Først ved Femtiden er der Vand nok, saa vi kan slippe ind i "Ikertok" og fortsætte Turen.

SCHEEL:

To Timer senere ankrer vi saa langt inde i "Maligiak", som vi kan komme med Motorbaadene, og efter at have sat et ordentlig Foder til Livs fortsætter vi i David Olsens Baad og "Nauja"s Slæbejolle; "Juat" fra "Godthaab", som hører til Landsfogedens Folk, følger med i Kajak. Meningen er at naa helt ind til Bunden og videre op ad den brede Elv, som munder ud her. · Det er en lang og besværlig Rotur, men takket være Højvandet naar vi dog ind over de vældige Leraflejringer, som Elven i Tidernes Løb har dannet.

SCHEEL:

En Kajakmand, som laa her inde paa Fiskeri sammen med nogle andre Grønlændere, aflagde Besøg ved Baadene for at sælge nogle Vandrefalke. Han havde fundet en Rede med tre Unger paa Fjeldet, havde skudt den gamle Falkehan og taget to af Ungerne levende med, de sad foran paa Kajakken. Schiøler købte baade den skudte og de levende, hvad der bevirkede, at Grønlænderen øjeblikkelig susede afsted i Kajakken efter den sidste Unge, som han hæsblæsende stillede med, da vi senere igen laa over ved "Sarfanguak". · Disse tre unge Vandrefalke havde vi levende om Bord i en tre Ugers Tid og havde megen Fornøjelse af dem, selv om de dog aldrig blev helt tamme. Vi fodrede dem med Kød af de Fugle, vi præparerede, og det var en imponerende Appetit, de var i Besiddelse af, Brystet af en Ederfugl eller Lom pr. Hoved tre Gange om Dagen forsvandt som Dug for Solen; men de voksede ogsaa saa hurtigt, at man kunde se det fra Dag til Dag, og Fordøjelsen fungerede upaaklageligt til Skade for Sæderne i Cockpit'et, hvor de holdt til. · Det var en Han og to Hunner. Hannen var mærkelig nok den mest onskabsfulde af dem, han kunde tit blive temmelig ubehagelig og brugte saa baade Næb og Kløer selv over for mig, som dog var den, der oftest fodrede dem; men som Regel var de meget skikkelige alle tre, naar bare de var mætte. · Til sidst kom jo desværre det Øjeblik, hvor vi ikke kunde have dem længere; de var bleven voksne uden dog at kunne klare sig selv; thi Vandrefalkeunger kan ligesaa lidt som Menneskebørn undvære den Lærdom, som kun deres egne kan bibringe dem. De endte i præpareret Tilstand i Kasserne sammen med de andre Fugleskind og var sikkert bedst tjent med denne Skæbne, da de nu en Gang var bleven revet bort fra deres naturlige Levevis uden Mulighed for at kunne vende tilbage.

Johannes Larsen: Unge af vandrefalk. Illustration til Danmarks Fugle. Egedesminde, 12. august 1925. Tusch. Mål og ejer ukendt.

Den knap flyvefærdige vandrefalkeunge må være blevet taget fra en rede af lokale folk, som så overdrog den til ekspeditionen.

SCHEEL:

Efter et overdaadigt Afskedsmaaltid, som David Olsen og hans flinke Kone giver til Ære for os i "Sarfanguak", fortsætter vi sent paa Eftermiddagen tilbage gennem "Amerdlok" mod "Holstensborg", som dog først naaer Klokken elleve om Aftenen. Næste Dag er Afskedsdag, da Landsfogeden skal sejle tilbage til "Godthaab" og tager vor Tolk, Peter Nielsen, med sig. Fordi han skal tilbage til Seminariet, maa han ikke følge med os til det nordlige Distrikt, hvor der for Tiden raser en ondartet Kighosteepidemi, en Sygdom, som er meget slem ved Grønlænderne. Vi er meget kede af at skulle af med ham, men det hjælper ikke; Loven maa overholdes.

SCHEEL:

Som omtalt skød vi allerede i Udløbet af Godthaabsfjorden en ung Kongeederfugl; men først nu nærmer vi os de Egne, hvor Arten paa denne Aarstid holder til i større Mængde. Det er umaadelig smukke Fugle, særlig Hannerne, der ved Næbbet er prydet med en stor Fedtknold, som især i Pragtdragten er smuk appelsingul og giver Fuglen et ejendommeligt Udseende. Det første en Grønlænder gør, naar han har skudt en gammel Han-Kongeederfugl, er at bide denne Knold af og gnaske den i sig, det skal være en stor Delikatesse. I August Maaned trækker Hannerne fra Ynglepladserne i det nordvestlige Grønland lidt længere sydpaa og slaar sig ned i Distriktet ved "Egedesminde", hvor de opholder sig, medens de fælder deres Svingfjer og som Følge deraf er berøvet Flyveevnen. Hunnerne, som paa den Tid har Ællingerne at sørge for, forbliver ved Ynglepladserne og fælder først senere.

Johannes Larsen: Vandrefalk. 1925. Akvarel og tusch. 36,5 × 53 cm.

Johannes Larsen Museet.

Larsen skrev 5. august i dagbogen, at en grønlænder overbragte selskabet en meget smuk vandrefalk.

Brev til Alhed:

Holstensborg 6 Aug 1925.

Kæreste Alhed!

Der er en svag Mulighed for at dette kan komme af Sted med et fragt Skib, naar det gaar med Landfogedens Baad til Godthaab. Han ligger her paa Siden af os og skal snart af Sted. Det er [/] har været en dejlig Tur hele Tiden. Siden jeg skrev har vi sejlet op langs Kysten og været paa mange Steder. En henrivende Tur ind i Bunden af Strømfjord. Hvor vi havde Doktor Holbæk ⁵ fra Sukkertoppen og Magister Hagerup (Botaniker) ⁶ med. I Aftes kom vi hjem fra en dejlig Tur i Amerdlok Fjorden og naar vi er færdig her gaar det videre N paa. Vi har 3 levende Vandrefalkeunger med derinde fra som jeg skal have malet i Dag og en skudt gl Han og nogle

Havlitællinger som ogsaa skal males saa der er nok at gøre. Myggene er temmelig forfærdelige Vi har det godt allesammen. Jeg er paa den fjerde Lommebog men da dette er en usikker Lejlighed vil jeg ikke risikere at sende dem. Tusind Hilsner. Hils alle.

Din

JL.

Jeg skal hilse fra de andre.

Jeg har 6-7 Bøttepapirsbilleder og et halvt Hundrede Blokbogsblade
Johannes Larsen: Konebåd ved Egedesminde. Illustration til Danmarks Fugle. Juni 1926. Tusch. Mål og ejer ukendt.

Ekspeditionen mødte af og til konebåde i Grønland. Johannes Larsen har lavet tuschtegningen af konebåden året efter sin hjemkomst.

SCHEEL:

Vi kommer tøffende syd fra i "Angut", har forladt Kolonien "Holstensborg" Klokken fire om Morgenen og stævner nu nordover i fint Vejr og med god Fart. Som sædvanlig har vi faaet en saakaldt "Kendtmand" med, en Grønlænder ved Navn Johannes Brummerstedt, han er Efterkommer af en dansk Embedsmand og ligner nærmest en Gaardmissionær, der er ikke meget af Grønlænderen at se og desværre heller ikke at mærke. Han viser sig senere som en daarlig og smaat begavet Jæger, dog med de bedste Hensigter; men kendt er han aabenbart eller ogsaa heldig, for Skærene undgaar vi da at lære nærmere at kende. · Det er lykkedes os at gøre Johannes forstaaeligt ved Fagter og enkelte grønlandske Ord – vort Forraad af disse er meget begrænset – at hans Opgave bestaar i at føre os til "Agto" og undervejs skaffe os Kongeederfugle og Havlitter paa Skud; det er særlig afslaaede Fugle, altsaa Fugle som er ved at fælde Svingfjer, i den temmelig ukendte Sommerdragt, vi gerne vil have fat i, og han har aabenbart forstaaet os; thi ved Titiden fører han Baaden ind i en lille Bugt og gør Tegn til at gaa i Land. Ankerkæden rasler efter Ankeret, som Møller lader gaa, medens Schiøler og jeg jumper i Jollen.

SCHEEL:

Vi faar en Rotur paa en halv Timestid, hvilket kunde være undgaet ved at stoppe op med Motorbaaden paa et tidligere godt Ankersted, det er desuden ingen behagelig Fornemmelse at sidde i en lille aaben Jolle med Rælingen lige i Vandskorpen og særlig ikke i en saadan Blæst og Søgang, som det efterhaanden er bleven, mærkelig nok gaar det godt. Men saa, da vi endelig naar Stedet og gaar i Land, tager Pokker ved Johannes, op over Klipperne løber han, som Fanden var i Hælene paa ham; vi forsøger at faa ham standset ved Tilraab; men han hører eller forstaaer os ikke, og da vi endelig naar ham, staar han ret op og skuer ud over de dejligste smaa Havlitsøer. · Der udspinder sig nu den herligste dansk-grønlandske Konversation; fra Schiølers og min Side er det just ikke Lovord, der regner ned over Johannes Hoved, fordi han ved at staa her som et Fyrtaarn har jaget selv den mest tillidsfulde Havlit "Pokker i Vold". Men Fyren forstaaer

ikke et Kvæk, han fortæller blot en hel Masse, som vi finder ud af betyder saa meget som, at Søerne var fyldt med Havlitter, da han kom her op; og senere viser han os helt stolt over Fuglenes Snedighed, hvordan de er undsluppet gennem et underjordisk Afløb til Havet. Havde Johannes tænkt sig lidt om og sat os i Land paa den modsatte Side, havde vi afskaaret Havlitterne fra Havet, og skudt saa mange vi vilde. · Nedslaaede og gnavne gør vi omkring og vandrer tilbage til Jollen. Johannes ser meget forvirret og bedrøvet ud over vor Vrede; men da der saa pludselig flyver tre Ryper op for os, tror han straks Situationen er reddet og forstaaer ikke, at vi hellere vil have en Havlit end ti Ryper, for ham er alt Vildt kun Kød. Schiøler skyder en Rype med hvert Løb, og den tredje tager jeg mig af; Johannes jubler af Glæde og har straks glemt Skandalen med Havlitterne.

To mænd kom 4. august sejlene i en jolle og tilbød Eiler Lehn Schiøler at købe to levende vandrefalkeunger. Da denne handel gik glat, hentede sælgerne straks en unge mere. Finn Salomonsen har fotograferet fuglene i bådens cockpit.

SCHEEL:

Et Par Kajakmænd fra "Tasseralik", som ligger og kigger efter Sæl, faar umaadelig travlt, da de ser Baaden; de styrer straks efter os, og saa hurtige og udholdende er disse Fangstmænd, at de kan holde Trit med Motorbaaden. Med opspilede Næsebor som Væddeløbsheste, sveddryppende og hede i Kinderne, men stadig smilende til os, som staaer og vinker til dem, suser de afsted med kraftige Aaretag, det bliver et spændende Væddeløb ind mod "Tasseralik", hvor Johannes vil vise os endnu et Sted med Havlitsøer. Efterhaanden dukker der flere Kajakmænd frem fra Skærene, saa da vi ankrer, er vi helt omringet af glade Grønlænderfjæs. De to første har holdt ud og sidder nu hvilende paa Aaren, som er lagt ud til den ene Side for Balancen, de er meget forpustede; men det er sandelig ogsaa en flot Præstation, som ingen Europæer gør dem efter.

SCHEEL:

Efter en særdeles farlig Rotur naar vi langt om længe tilbage til "Angut", der er taget i Besiddelse af Kajakmændene, som gør gode Forretninger med Husflidsgenstande. Finn Salomonsen er bleven godt forsynet med udskaarne Smaating af Hvalrostand, og nu kaster de sig over os, men faar ingen Afsætning; vi er gnavne, og desuden gælder det at komme videre, dersom vi vil naa "Agto" inden Aften, da Blæsten er stadig tiltagende og Regnen begynder at strømme ned.

SCHEEL:

Snart forsvinder et efter et af Ekspeditionens Medlemmer ned i Køjerne. Johannes Brummerstedt staaer nu til Rors paa attende Time; men han ser ogsaa noget søvniq ud. Møller og jeg staaer ved Nedgangen til Kahytten med kun Hovederne ovenfor. "Det er en forbandet Masse Kasser at have

paa Dækket," siger Møller. "Det er jo for at faa dem fyldt, vi er her; men det er vel nok ikke saa godt i saadan et Vejr," svarer jeg. "Næ-æ, det er morderlig skidt," lyder Møllers trøsterige Svar. · Vi staar tavse en Timestid eller saa; Baaden er lige ud for et fremspringende Næs, hvor Brændingen slaar op om, lyser hvidt og viser Tænder, det suger udefter i en sydende dyb og mørk Kedel for i næste Øjeblik at slaa tilbage himmelhøjt. Vi mærker Dønningen, som krænger Baaden helt over, saa kommer Dønningen fra Davis-Strædet og giver os en Tur til den modsatte Side; Kasserne presser mod hinanden, saa det knager i dem. Pludselig tordner en mægtig Skippered fra Møller mod Rorgængerens, "Angut" krænger helt om paa Siden, svinger rundt og tager Kurs lige mod Brændingen; Johannes er faldet i Søvn ved Roret; men jeg skal love for, at Møllers "venlige" Bemærkning vækker ham, saa vi undgaar Faren. · Endelig Klokken tolv om Aftenen naar vi "Agto" og kryber til Køjs, vaade, trætte og forfrosne.

SHEEL:

Som man dog kan sove ovenpaa saadan en Tur, man naar knap at faa lagt sig ordentligt tilrette, før man er væk, og Kammeraterne kan snorke, saa tosset de vil, man hører intet. · Klokken er halvt om Formiddagen, før vi begynder at røre paa os. Den første, der kommer ud af Køjen, er naturligvis umaadelig vigtig og har meget travlt med at vise, hvilken kvik og livlig Morgenmand han er; snart kigger han op paa Dækket og raaber ned til de andre mindre livlige om alt, hvad han ser, og søger at lokke dem ud af Køjerne, snart skælder han ud over, at han ikke kan komme til sine Sager, fordi man ligger og fylder op. Finn Salomonsen i Soveposen paa Gulvet er absolut den, det gaar mest ud over; men han lader som ingenting, kun hvis man kommer til at træde særlig kraftigt paa ham, giver han et Grynt fra sig. Omsider kommer vi alle sammen paa ret Køl, faar ryddet det værste af Vejen, saa vi kan komme til Bordet, og faar skænket os en Kop Kaffe. · "Agto" er et lille "Udsted", Udstedsbestyreren, Hr. Jacobsen, inviterer os elskværdigt til Frokost; men Tiden er knap, saa allerede Klokken tolv maa vi bryde op.

SHEEL:

I overtrukket Vejr som i Dag ligner de bare det, de er, Isfjelde; men se saadan en Kolos naar Solen skinner igennem den, man siger da uvilkaarligt til sig selv: "Nej, det er Løgn, saadanne Farver findes ikke"; men det gør der, det vil sige, de findes kun i det Øjeblik; gaar Solen bag en Sky, er de væk. Johannes Larsen sagde en Dag: "Det kan jeg skutte male, for jeg har ikke de Farver i Farveladen." · Jeg vil ikke gøre Forsøg paa at beskrive det, kun saa meget: Der ses blandt mange andre Nuancer en blaa og en grøn Farve, som er saa stærke, klare og rene, at man nedslaaet lægger Malegrejerne til Side og nøjes med at stirre betaget ind i dette Eventyrrige.

SHEEL:

Det er nu hen paa Eftermiddagen, vi har kastet Anker udfor Udstedet "Kangatsiak" og er paa Vej ind til Udstedsbestyreren, som er Grønlænder og en god Ven af Møller. Hele Befolkningen er paa Benene og smiler og vinker til os; vi bliver anbragt i Bestyrerens lille Stue, hvoraf den ene Halvdel er optaget af "Briksen", hvor Familien sover, dog selvfølgelig ikke i Øjeblikket. · Konen har travlt med at lave Kaffe til os, og Manden kommer slæbende med en gammel Grammofon, hvortil haves én Plade, som bliver skrattet igennem flere Gange paa begge Sider til Ære for de fremmede. Det er en underlig Forandring fra Stilheden der ude blandt Skærene og Isfjeldene at høre Carl Fischers Stemme skære gennem Skratteet. "Der er noget langt imellem Snapsene," synger han, medens Grønlænderne staar i Klynge udenfor og trykker Næserne mod Ruderne, saa de bliver endnu mere flade, end de er i Forvejen; det er et taknemmeligt Publikum, de forstaar ikke et Ord, men morer sig alligevel brillant, det gør vi ogsaa, og Kaffen smager udmærket; hvor er de dog glade og hjertelige disse Mennesker, bare man vil smile, er de glade for En.

SCHEEL:

Efter en god halv Times Forløb gaar vi om Bord igen, og saa snart Motoren er sat i Gang, løber Grønlænderne op over Klipperne til en fremspringende Pynt, som vi skal sejle uden om, og idet vi passerer, affyrer de deres Rifler som Afskedssalut; Kuglerne slaar i Vandet foran og bagved Baaden, vi kipper med Flaget og forsvinder bag Øen. Højt oppe paa den øverste Top staar et Par Grønlænderinder i deres smukke, farverige Dragter og ser langt efter "Angut".

SCHEEL:

Da de hører, vi er ude efter Kongeederfugle, bliver straks alt, hvad der findes af skudte Ederfugle paa Udstedet halet frem; men de faa gamle Hanner, som er i den Dragt, vi saa gerne vil have, har selvfølgelig faaet bidt Næbknolden af og er derfor ikke saa meget værd for os; dog køber vi nogle for at trøste vor Vært.

SCHEEL:

"Manermiut" ser vi ikke meget til, det er mørkt, da vi endelig Klokkeren tolv har faaet fortøjet, og tidlig næste Morgen stikker vi af igen og hamrer videre mod "Egedesminde".

Johannes Larsen: Kongeederfugle. Illustration til Danmarks Fugle. 1926. Tusch. Mål og ejer ukendt.

Året efter hjemkomsten fra Grønland lavede Johannes Larsen en tuschtegning af en flok kongeederfugle, der svømmer med isbjerge i baggrunden. Samme år brugte han motivet til et oliemaleri. Dette er gengivet på side 79.

SCHEEL:

Pludselig dukker op lige i vor Kurs et mægtigt Hoved; det ser ud, som om en undersøisk Klippe pludselig hæver sig op af Havet. Rorgængerens giver et Vræl fra sig af Forfærdelse. Hovedet bevæger sig i en Bue op over

Overfladen og forsvinder igen, Ryggen følger efter i samme Bue. Det er en Hval, et Par Gange større end hele vort skrøbelige Fartøj; den følger sin Kurs uden Spor af Hensyn til den Nøddeskal, som er vort Hjem, vil vi ikke vige, er det værst for os selv; men vi skal nok komme af Vejen. Hvalen fortsætter støt og uanfægtet af Mødet, den har maaske ikke engang lagt Mærke til os.

Der losses kul på havnen i Egedesminde/Aasiaat.

En velhavende grønlænders hus i Egedesminde/Aasiaat.

Til højre ses en grønlandsk kvinde, som hjalp Henning Scheel med at tilberede fugleskind. Fotografiet er taget af Finn Salomonsen, hvis skygge det formodentlig er, man kan se i forgrunden.

SCHEEL:

Ved Middagstid naar vi "Egedesminde" og bliver hjerteligt modtaget af Kolonibestyreren og Lægen. Her ligger Post til os: Alt vel! Doktor Laurent-Christensens Hjem bliver vort, alt staar til vor Disposition, der er ingen Grænser for den grønlandske Gæstfrihed. Nu følger nogle travle Dage med Præparering af de skudte Fugle, hyggelige Aftener med Sang og Musik, Bridge, god Mad og først og sidst glade og elskværdige Mennesker.

Johannes Larsen: Kongeedderfugl, ung han i delvis yngledragt.
Egedesminde, 10. august 1925. Akvarel og tusch. 19,5 × 25 cm.

Johannes Larsen Museet.

Studie i kongeedderfuglens hovedprydelse. Alle edderfuglearter gør sig bemærket med deres hovedprydelser i pragtdragten. Hvad angår kongeedderfuglen er det navnlig den orange næbknop, som er bemærkelsesværdig.

Johannes Larsen: Vandrefalke-Ungerne fra Maligiak. Illustration til Danmarks Fugle. Egedesminde, 11. august 1925. Tusch. Mål og ejer ukendt.

Den 11. august 1925 tegnede Johannes Larsen to billeder af de levende vandrefalkeunger, som ekspeditionen havde købt og derefter fik med om bord på Angut. Kunstneren var meget optaget af dem.

Johannes Larsen: Vandrefalkeunger. Egedesminde, 11. august 1925.
Blyant. Mål og ejer ukendt.

Tegningen er gengivet i Henning Scheels rejseberetning i Johannes Larsens blyantsstreg.

¹ Maliopiak: Lokaliteten har ikke kunnet identificeres.

² Sartansuak, formentlig Sarfánguaq: bygd i bunden af fjorden Amerloq øst for Holsteinsborg/Sisimiut.

³ Angparlarsuak: Kunstneren staver fjeldet Aappilattorsuaq, som ligger nord for Amerloq-fjorden, på ikke færre end seks forskellige måder i dagbøgerne.

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

⁴ Ameralafiq, formentlig Amerdlok (Amerloq): fjord øst for Holsteinsborg/Sisimiut; længde -53 19 44/bredde 66 54 19.

⁵ Se side 140, note 16.

⁶ Se side 141, note 19.

11 August

Thyer Salskin frisk V
for frisk til Jagttur som
opgives. Tegner Falke
fraa Løfter. Middag hos
Doktorens. Lilles Røde Suppe
Kongedøpfejlbof med Løj
russiske Grønalt, Kartoffel.
Raffi.

Tegner Falke.

Ther hos Bestyreren med
Hvedbrød, Fløden med Mørk
og Røge. Cognac Egens,
En grøn Løfte til Falke
kun.

Alt Aften hos Doktorens
drupte til Chokolade
Lødskefarte og Røge
hos Torsensens Johannes
Larsen, Billestue i
Skolen hvor de sidde
vidt og indlygende
døpa med Niller

En Koloniststyres for
at vende to derved
som Førem var lagt
til os og saa om
til Kjøp.

Det var været temmelig
snelt koldt, +3°;
Lørd om Førisiddagen
og om Aften +2°.

Det var blæst frisk
siden Dagen fra 5
med Talsken om
Aften i det stille.

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

